

УСТАНОВА АДУКАЦЫІ
«БЕЛАРУСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ ПЕДАГАГІЧНЫ ЁНІВЕРСІТЭТ
ІМЯ МАКСІМА ТАНКА»

ЗАТВЕРДЖАЮ
Праарэктар па вучэбнай рабоце
А.В. Макоўчык
«15» _____ 2021 г.

Рэгістрацыйны № УД-31-1-1-2021/б.г.

СУЧАСНЫ ЛІТАРАТУРНЫ ПРАЦЭС

Вучэбная праграма ўстановы вышэйшай адукацыі па вучэбнай
дысцыпліне для спецыяльнасці
1-02 03 01 Беларуская мова і літаратура

2021 г.

Вучэбная праграма распрацавана на аснове адукацыйнага стандарту вышэйшай адукацыі АСВА 1-02 03 01-2013, вучэбнага плана 1-02 03 01 «Беларуская мова і літаратура».

СКЛАДАЛЬНІКІ:

І. М. Мішчанчук, загадчык кафедры беларускай і замежнай літаратуры ўстановы адукацыі «Беларускі дзяржаўны педагагічны ўніверсітэт імя Максіма Танка», кандыдат філалагічных навук, дацэнт;

М. С. Рак, выкладчык кафедры беларускай і замежнай літаратуры ўстановы адукацыі «Беларускі дзяржаўны педагагічны ўніверсітэт імя Максіма Танка»

РЭЦЭНЗЕНТЫ:

Г. К. Тычко, прафесар кафедры перыядычнага друку і вэб-журналістыкі ўстановы адукацыі «Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт», доктар філалагічных навук, прафесар;

Н. У. Чайка, доктар філалагічных навук, прафесар кафедры мовазнаўства і лінгвадыдактыкі ўстановы адукацыі «Беларускі дзяржаўны педагагічны ўніверсітэт імя Максіма Танка», прафесар

УЗГОДНЕНА:

В.а. дырэктара

ДУА «Сярэдняя школа № 191 г. Мінска»

Ю. А. Самахвалава

РЭКАМЕНДАВАНА ДА ЗАЦВЯРДЖЭННЯ:

Кафедрай беларускай і замежнай літаратуры ўстановы адукацыі «Беларускі дзяржаўны педагагічны ўніверсітэт імя Максіма Танка»

(пратакол № 10 ад 20.05.2021 г.)

Загадчык кафедры

І. М. Мішчанчук

Навукова-метадычным саветам ўстановы адукацыі «Беларускі дзяржаўны педагагічны ўніверсітэт імя Максіма Танка»

(пратакол № 7 ад 15.06 2021 г.)

Афармленне вучэбнай праграмы і суправаджаючых яе матэрыялаў дзеючым патрабаванням Міністэрства адукацыі Рэспублікі Беларусь адпавядае

Метадыст вучэбна-метадычнага аддзела БДПУ

С. А. Старадуб

Дырэктар бібліятэкі

Н. П. Сяткоўская

ТЛУМАЧАЛЬНАЯ ЗАПІСКА

Вучэбная праграма па вучэбнай дысцыпліне «Сучасны літаратурны працэс» складзена з улікам сучаснай канцэпцыі літаратурнай адукацыі і адпавядае патрабаванням да вучэбных праграм новага пакалення. У вучэбнай дысцыпліне вылучаны раздзелы «Сучасны сусветны літаратурны працэс» і «Сучасны літаратурны працэс на Беларусі», што абумоўлена паглыбленым вывучэннем асноўных тэндэнцый развіцця сусветнай літаратуры мяжы ХХ – ХХІ ст. (90-я гг. ХХ ст. – ХХІ ст.) і іх уплывамі на сучаснае літаратурнае жыццё Беларусі. Вучэбная дысцыпліна аб'ядноўвае вялікі рознабаковы матэрыял, спецыфіка якога вызначаецца складанасцю і несістэматызаванасцю культурна-гістарычнай сітуацыі, метадалагічнай перабудовай сучаснага літаратуразнаўства. На сучасным этапе працягваецца пераасэнсаванне мастацкіх з'яў, выпрацоўваюцца новыя крытэрыі ацэнкі. Праграма дае ўяўленне пра складанасць, шматфарбнасць, рознастылёвасць сучаснага літаратурнага працэсу, калі актыўна ідзе працэс станаўлення форм і жанраў літаратуры найноўшага часу. Літаратурнае жыццё канца ХХ – пач. ХХІ ст. характарызуецца незакончанасцю працэсаў, пошукамі новых шляхоў спасціжэння рэчаіснасці.

Мэты вучэбнай дысцыпліны – пазнаёміць студэнтаў з асноўнымі тэндэнцыямі развіцця сучаснай сусветнай літаратуры; даць уяўленне пра агульныя напрамкі развіцця, эвалюцыю метадаў, стыляў, жанравых форм; пазнаёміць з жыццём і творчасцю сучасных пісьменнікаў, зместам іх твораў і роляй у літаратурным працэсе.

Задачы вучэбнай дысцыпліны:

- даць студэнтам рознабаковыя веды па прадмеце;
- навучыць арыентавацца ў сучаснай літаратурнай сітуацыі;
- выхоўваць эстэтычны густ, адчуванне прыгожага ў жыцці і літаратуры.

Праграма складаецца з аглядавых і манаграфічных тэм. У аглядавых даецца агульная характарыстыка пэўнага перыяду, вылучаюцца асноўныя тэндэнцыі ў творчасці пісьменнікаў, раскрываецца ўплыў грамадска-палітычных падзей на літаратуру. Манаграфічна прапануецца вывучаць творчасць мастакоў слова, што заявілі пра сябе як яркія індывідуальнасці і вызначаюць мастацкі ўзровень сённяшняй літаратуры.

Месца вучэбнай дысцыпліны ў сістэме падрыхтоўкі спецыяліста, сувязі з іншымі вучэбнымі дысцыплінамі. Згодна вучэбнаму плану па спецыяльнасці 1–02 03 01 «Беларуская мова і літаратура» вучэбная дысцыпліна «Сучасны літаратурны працэс» уваходзіць у кампанент установы вышэйшай адукацыі. Вучэбная дысцыпліна «Сучасны літаратурны працэс» звязана з вучэбнымі дысцыплінамі «Гісторыя беларускай літаратуры», «Сусветны літаратурны працэс» і абпіраецца на паняцці, атрыманыя падчас вывучэння вучэбнай дысцыпліны «Тэорыя літаратуры», якія ўваходзяць у дзяржаўны кампанент. Для вывучэння вучэбнай дысцыпліны «Сучасны літаратурны працэс» неабходна таксама наяўнасць у навучэнцаў акадэмічных кампетэнцый па вучэбнай дысцыпліне «Літаратурная крытыка»,

фарміраванне якіх патрэбна забяспечыць у рамках кампанента ўстановы вышэйшай адукацыі.

Вывучэнне вучэбнай дысцыпліны «Сучасны літаратурны працэс» павінна забяспечыць фарміраванне ў студэнтаў акадэмічных, сацыяльна-асобасных, прафесійных кампетэнцый.

Патрабаванні да акадэмічных кампетэнцый

Студэнт павінен:

АК-5. Быць здольным нараджаць новыя ідэі (валодаць крэатыўнасцю).

АК-8. Валодаць навыкамі вуснай і пісьмовай камунікацыі.

АК-9. Умець вучыцца, павышаць сваю кваліфікацыю на працягу ўсяго жыцця.

Патрабаванні да сацыяльна-асобасных кампетэнцый

Студэнт павінен:

СЛК-3. Валодаць здольнасцю да міжасабовых камунікацый.

СЛК-4. Валодаць навыкамі здароўя захавання.

Патрабаванні да прафесійных кампетэнцый

Студэнт павінен быць здольны:

ПК-1. Кіраваць вучэбна-пазнаваўчай і вучэбна-даследчай дзейнасцю навучэнцаў.

ПК-2. Выкарыстоўваць аптымальныя метады, формы і сродкі навучання.

ПК-3. Арганізоўваць і праводзіць вучэбныя заняткі розных відаў і форм.

ПК-4. Арганізоўваць самастойную работу навучэнцаў.

ПК-11. Развіваць вучэбныя магчымасці і здольнасці навучэнцаў на аснове сістэмнай педагагічнай дыягностыкі.

ПК-12. Развіваць навыкі самастойнай работы навучэнцаў з вучэбнай, даведачнай, навуковай літаратурай і інш. сродкамі інфармацыі.

ПК-13. Арганізоўваць і праводзіць карэкцыйна-педагагічную дзейнасць з навучэнцамі.

ПК-14. Папярэджваць і пераадольваць непаспяховасць навучэнцаў.

ПК-15. Фармуляваць адукацыйныя і выхаваўчыя мэты.

ПК-16. Ацэньваць вучэбныя дасягненні навучэнцаў, а таксама ўзроўні іх выхаванасці і развіцця.

ПК-17. Ажыццяўляць прафесійную самаадукацыю і самавыхаванне з мэтай удасканалення прафесійнай дзейнасці.

ПК-18. Арганізоўваць цэласны адукацыйны працэс з улікам сучасных адукацыйных тэхналогій і педагагічных інавацый.

ПК-19. Аналізаваць і ацэньваць педагагічныя з'явы і падзеі мінулага ў святле сучасных навуковых ведаў.

У выніку вывучэння вучэбнай дысцыпліны студэнт павінен ***ведаць***:

- шляхі і галоўныя тэндэнцыі развіцця сучаснай літаратуры;
- асаблівасці стылю і творчай манеры пісьменнікаў;
- агульначалавечае значэнне мастацкіх твораў сучасных пісьменнікаў;
- праблематыку, ідэйны змест твораў, асаблівасці кампазіцыі, вобразна-выяўленчыя сродкі.

У выніку вывучэння вучэбнай дысцыпліны студэнт павінен ***умець***:

- бачыць логіку літаратурнага працэсу;
- аналізаваць літаратурны твор, раскрываючы спецыфіку яго зместу і формы;

- выяўляць падобнае і адметнае ў літаратурах розных народаў;
- упісаць літаратурны твор у сацыякультурны кантэкст эпохі і краіны;
- тлумачыць функцыі сімвалаў у мастацкіх тэкстах;
- працаваць з навукова-крытычнай і даведачнай літаратурай.

У выніку вывучэння вучэбнай дысцыпліны студэнт павінен **валодаць**:

- адпаведным тэрміналагічным і паняццёвым апаратам;
- сучаснай метадыкай і метадалогіяй літаратуразнаўчых даследаванняў.

Па кожнай вучэбнай тэме ў адпаведнасці з яе мэтамі і задачамі па фарміраванні і развіцці ў студэнтаў канкрэтных кампетэнцый выкладчык (кафедра) праектуе і рэалізуе канкрэтныя педагагічныя тэхналогіі.

Асноўнымі тэхналогіямі навучання з'яўляюцца: праблемнае навучанне (праблемнае выкладанне, пошукавы метады); камунікатыўныя тэхналогіі, заснаваныя на актыўных формах і метадах навучання (дыскусія, круглы стол, прэзентацыя, работа ў групах); асобна арыентаваная тэхналогія. Рэкамендаваныя метады і прыёмы навучання: тлумачэнне, эмпірычная гутарка, аналіз літаратурна-крытычных тэкстаў, аналіз мастацкіх твораў, супастаўленне мастацкага твора і літаратурна-крытычнага водгуку на яго і інш.

Арганізацыя самастойнай работы студэнтаў. Пры вывучэнні вучэбнай дысцыпліны «Сучасны літаратурны працэс» выкарыстоўваюцца такія формы самастойнай работы, як выкананне індывідуальных заданняў на практычных занятках пад кантролем выкладчыка, выкананне індывідуальных заданняў пазааўдыторна (кіруемая самастойная работа студэнтаў), напісанне рэфератаў, падрыхтоўка дакладаў для выступлення на студэнцкіх навуковых канферэнцыях і інш.

Агульная колькасць гадзін, колькасць аўдыторных гадзін, форма атрымання вышэйшай адукацыі, размеркаванне аўдыторных гадзін, формы бягучай атэстацыі. Вывучэнне вучэбнай дысцыпліны «Сучасны літаратурны працэс» разлічана на 234 гадзіны. З іх 100 аўдыторныя гадзіны: 54 лекцыйных (з іх 4 КСР) і 46 практычных (з іх 4 КСР). Форма кантролю – залік (VII семестр), экзамен (VIII семестр).

Размеркаванне гадзін па семестрах:

Семестр	Усяго	Лекцыі/ КСР	Практычныя/ КСР	Самастойная работа студэнтаў	Форма кантролю
VII	58	14 / 2	12 / 2	28	Залік
VIII	176	36 / 2	30 / 2	70	Экзамен (36 гадзін)
Усяго	234	50 / 4	42 / 4	98	Экзамен (36 гадзін)

Вучэбным планам на філалагічным факультэце для спецыяльнасці 1–02 02 03 01 «Беларуская мова і літаратура» (завочная форма атрымання адукацыі) на V курсе ў IX семестры прадугледжана 6 гадзін лекцыйных заняткаў і 6 гадзін практычных заняткаў, у X семестры – 2 гадзіны лекцыйных заняткаў і 2 гадзіны практычных заняткаў. Форма кантролю – экзамен (X семестр).

ЗМЕСТ ВУЧЭБНАГА МАТЭРЫЯЛУ

РАЗДЕЛ 1. СУЧАСНЫ СУСВЕТНЫ ЛІТАРАТУРНЫ ПРАЦЭС

Тэма 1.1. Сэнсавыя дамінанты сучаснай культуры і літаратуры. Постмадэрнізм

«Цэнтр і перыферыя» ў культуры: маргінальнасць як фактар развіцця літаратуры. Шматлікія формы рэалізму ХХ стагоддзя і іх роля ў развіцці новай літаратуры. Пераасэнсаванне фігуры аўтара ў літаратурным працэсе. Месца і роля мастацкай літаратуры ў сучасным свеце. Масавая культура. Паэтыка масавай літаратуры: арганізацыя сюжэта, тыпу героя. Жанры масавай літаратуры. Белетрыстыка.

«Сітуацыя постмадэрну»: тэарэтычныя аспекты вывучэння сучаснай літаратуры (іронія, пародыя, самапародыя, «двайное кадзіраванне» тэксту, інтэртэкстуальнасць, «цытатнае мысленне»). Умберта Эка «Імя ружы».

Тэма 1.2. Сучасная літаратура еўрапейскіх краін

Агульная характарыстыка развіцця літаратуры еўрапейскіх краін канца ХХ – пачатку ХХІ стагоддзяў.

Асаблівасці сучаснай французскай літаратуры: асноўныя прадстаўнікі і тэмы. Вечныя тэмы ў творах Рамэна Гары, Хорхе Семпруна, Патрыка Мадзіана, Мішэля Уэльбека, Жана-Філіпа Тусэна, Фрэдэрыка Бегбедэра, Амелі Натомб, Мартэна Пажа, Жана-Крыстофа Гранжэ, Жан-Мары Гюстава Леклезія і інш.

Літаратура Вялікабрытаніі: асаблівасці развіцця на мяжы стагоддзяў. Творы Джона Фаўлза, Стывена Фрая, Джуліана Барнса, Джона Бойна, Джонатана Коў, Кадзуа Ісігура, Гарольда Пінтэра, Шэймуса Хіні і інш.

Літаратура сучаснай Германіі: постмадэрнісцкія стратэгіі тэксту. Патрык Зюскінд, Юдзіт Куккарт, Герта Мюлер, Арнольд Штадлер, Бернхард Шлінк, Вільгельм Генацына, Хельмут Краўсэр, Юлі Цэе, Гюнтэр Грас і інш.

Сучасная літаратура Італіі, Іспаніі і Партугаліі: аднаўленне прынцыпаў пісьма. Дарыя Фо, Каміла Хасэ Села, Жазэ Сарамана і інш.

Літаратура скандынаўскіх краін на сучасным этапе: асаблівасці творчага метаду пісьменнікаў ХХІ стагоддзя. Творы Тумаса Транстромера.

Тэма 1.3. Літаратура славянскіх краін

Росквіт рамана, размыканне яго жанравых межаў, змяненне апавядальных структур, пранікненне фальклорнай і міфалагічнай вобразнасці ў мастацкія творы. Масавая літаратура. Навуковая фантастыка і фэнтэзі. Літаратура на мяжы ХХ–ХХІ стагоддзяў. Творы Януша Вішнеўскага, Імрэ Кертэса, Віславы Шымборскай, Герты Мюлер і інш.

Тэма 1.4. Літаратура краін амерыканскага кантыненту

Спалучэнне традыцый навуковай фантастыкі і выпрацоўка жанру рамана-антыўтопіі ў амерыканскай літаратуры (Рэй Брэдберы, Курт Ванегут). Раманы-жахі Стывена Кінга. Літаратура на мяжы ХХ–ХХІ стагоддзяў. Творы Дэнніэла Кіза, Чака Паланіка, Дэна Сіманса, Тоні Морысана, Джэрома Сэлінджэра, Харпер Лі, Джэка Керуака і інш. Жанр коміксу ў амерыканскай літаратуры.

Спецыфіка лацінаамерыканскай прозы ў XXI стагоддзі. Перайманне еўрапейскіх традыцый. Зварот да нацыянальнай гісторыі і народнай творчасці. Спалучэнне рэальнага і міфалагічнага, фантастыкі і гратэску ў межах магічнага рэалізму. Габрыэль Гарсія Маркес, Жорж Амаду, Хасэ Картасар, Хасэ Луіс Борхес, Паула Каэлья, Лаура Эсківель і інш.

Тэма 1.5. Літаратура краін Усходу і Азіі

Асаблівасці літаратуры Усходу і Азіі на сучасным этапе: тэматычная, жанрава-стылёвая разнастайнасць. Ясунары Кавабата, Коба Абэ, Кэндзабура Оэ, Харукі Муракамі, Мо Янь, Гаа Сінцзянь, Архан Памук, Дорыс Лесінг і інш.

РАЗДЗЕЛ 2. СУЧАСНЫ ЛІТАРАТУРНЫ ПРАЦЭС НА БЕЛАРУСІ

Тэма 2.1. Сацыякультурная сітуацыя 1990-х–2020-х гадоў

Выход беларускай літаратуры за межы нацыянальнай традыцыі, падключэнне да эстэтычных сістэм еўрапейскага і сусветнага мастацтва. Літаратура ў кантэксце палітычнага і духоўнага развіцця ў краіне. Адначасовая праца ў літаратуры 1990-х – 2020-х гадоў прадстаўнікоў розных пакаленняў. Праблемы пераемнасці сучаснага этапу літаратурнага развіцця з папярэднім. Адметнасць розных эстэтыка-выяўленчых кірункаў, плыняў, тэндэнцый у сучаснай літаратуры: рэалізму, неарамантызму, авангардызму, імпрэсіянізму, постмадэрнізму і інш. Сувязь сучаснага літаратурнага працэсу з філасофіяй экзістэнцыялізму, пазітывізму, постмадэрнізму і інш. Развіццё духоўна-рэлігійных матываў. Уплыў «вернутаі літаратуры» на літаратурны працэс. Сучаснае прачытанне літаратурнай спадчыны.

Літаратурныя суполкі: «Тутэйшыя», «Таварыства вольных літаратараў», «Бум-Бам-Літ» і інш. Роля Саюза пісьменнікаў Беларусі ў актывізацыі літаратурнага жыцця. Беларускі літаратурны перыядычны друк: часопісы «Полымя», «Малодосць», «Літаратура і Мастацтва», «Белая Вежа», «Крыніца», «Агche» і інш.

Сітуацыя полілінгвізму ў літаратуры Беларусі. Стварэнне мастацкіх твораў на розных мовах: рускай, польскай, ідыш, іспанскай, нямецкай, курдскай, армянскай і інш.

Тэма 2.2. Эстэтычна-стылёвыя кірункі і тэндэнцыі развіцця сучаснай беларускай паэзіі

2.2.1. Жанрава-тэматычная разнастайнасць беларускай паэзіі

Паварот да публіцыстычнай адкрытасці, прысутнасць адраджэнскай тэматыкі, зварот да постацей знакамітых продкаў (вершы П. Панчанкі, М. Танка, Н. Гілевіча, Г. Бураўкіна, А. Вярцінскага, В. Шніпа, Р. Баравіковай, Л. Дранько-Майсюка, інш.). Адлюстраванне трагедыйных перыпетый XX стагоддзя ў сучаснай паэзіі (А. Звонак, С. Грахоўскі, інш.). Драматызм светаадчування лірычнага героя (творы В. Зуёнкі, Р. Барадуліна, Н. Гілевіча, Г. Пашкова, Л. Галубовіча і інш.).

Пейзажная лірыка, вострае экалагічнае гучанне вершаў пра прыроду (М. Танк, Р. Барадулін, Н. Гілевіч, М. Мятліцкі, М. Башлакоў, інш.). Беларуская міфалогія ў творах М. Танка, Р. Барадуліна, А. Сыса, інш.

Лірыка кахання Г. Бураўкіна, Р. Баравіковай, Л. Дранько-Майсюка, М. Шабовіча, В. Жыбуля, В. Бурлак, А. Хадановіча, Т. Сівец, К. Масэ, Н. Гілевіча і інш.

Інтэлектуальна-філасофская плынь у паэзіі: М. Танк, С. Дзяргай, А. Русецкі, А. Вярцінскі, П. Макаль, А. Разанаў, Г. Булыка і інш. Біблейска-філасофскія і экзістэнцыяльныя матывы ў сучаснай паэзіі.

Жанрава-стылёвыя пошукі ў сучаснай беларускай літаратуры: аўтарскія жанры і жанравыя формы.

2.2.2. Сучасны паэтычны эпас: дынаміка развіцця

Беларуская паэма на сучасным этапе. Разнастайнасць мастацкіх форм, жанравыя кантамінацыі, праблемна-тэматычная сінтэзнасць. Чарнобыльская трагедыя і асэнсаванне драматычных перыпетый ХХ стагоддзя ў паэмах Я. Сіпакова, Р. Барадуліна, С. Законнікава, М. Башлакова. Паэтычнае майстэрства пісьменнікаў, рытміка-інтанацыйная разнастайнасць твораў, насычанасць мастацкімі тропамі, актыўнае выкарыстанне аўтарскіх неалагізмаў. Драматызацыя паэмнага жанру: творы А. Лойкі, Р. Баравіковай, Л. Рублеўскай, У. Скарынкіна, інш. Сучасная інтэлектуальная паэма.

Тэма 2.3. Сучасная беларуская проза: асноўныя тэндэнцыі і перспектывы яе развіцця

2.3.1. Тэматычнае багацце беларускай прозы

Сучасная літаратура і інтэрнэт як новы спосаб літаратурнага мыслення і ўзаемаадносін з чытачом. Сецература, фанфікшн. Літаратурныя блогі ў інтэрнэце: новыя формы і новыя жанры. Сучасныя літаратурныя прэміі. Настроенасць пісьменнікаў на выпрацоўку новай сістэмы творчых каардынат.

Тэма гістарычнага і ваеннага мінулага ў беларускай прозе (У. Арлоў, К. Тарасаў, І. Шамякін, В. Іпатава, Г. Далідовіч, Л. Дайнека, В. Чаропка, А. Наварыч, А. Адамовіч, В. Быкаў, У. Гніламёдаў і інш.). Жанравыя формы, стылёвая разнастайнасць, абыходжанне з гістарычнай фактурай.

Карціны вясковага жыцця ў творах А. Федарэнкі, А. Казлова, А. Жука, В. Казько, У. Гніламёдава, Г. Марчука, Х. Лялько і інш. Зварот да надзённых праблем сучаснасці і мінулага, увага да асобы чалавека, грамадзянская праблематыка ў сучаснай прозе.

Экалагічная тэматыка. Чалавек і прырода, страчанае іх адзінства як асноўная праблема творчасці В. Казько. Зварот да прытчы, іроніі, фальклорна-міфалагічных вытокаў, да вобразаў-сімвалаў, публіцыстычных сродкаў выразнасці. Экалагічная тэматыка твораў А. Жука, І. Пташнікава, І. Шамякіна, А. Федарэнкі і інш.

Адлюстраванне ўрбанізаванага жыцця і побыту ў праявітых творах Г. Марчука, А. Глобуса, А. Асташонка, Г. Багданавай, Ю. Станкевіча, А. Бахарэвіча і інш. Мастацкія метады ў творчасці пісьменнікаў (рэалізм, мадэрнізм, постмадэрнізм). Містычныя матывы ў творах.

Сучасная «спавядальная» проза: аўтабіяграфізм твораў В. Быкава, А. Адамовіча, І. Навуменкі, І. Шамякіна, Я. Сіпакова, Л. Галубовіча,

У. Сцяпана, А. Федарэнкі і інш. Суб'ектывізацыя і лірызацыя аўтабіяграфічнай плыні.

2.3.2. Беларуская проза XXI стагоддзя: жанрава-стылёвыя пошукі

Новыя з'явы ў творчасці пісьменнікаў старэйшага пакалення (фантастыка, містыка, экзистэнцыяльныя матывы, фантасмагорыя, алюзіі, фрагментарнасць, інтэртэкстуальнасць). Авангардныя пошукі маладых празаікаў, постмадэрнісцкая паэтыка ў кнігах А. Бахарэвіча, І. Сідарука, А. Глобуса, С. Балахонава, Е. Вежнавец і інш.

Сучасная «жаночая» проза: Л. Рублеўская, А. Брава, В. Куртаніч, Н. Бабіна і інш.

Дэтэктыўны жанр у беларускай літаратуры. Працяг традыцый У. Караткевіча: займальны сюжэт, прынцып загадкавасці, вострая інтрыга, незвычайнасць вобразаў. Праблематыка і асаблівасці аўтарскай канцэпцыі ў творах Г. Марчука, Ю. Станкевіча, Л. Рублеўскай, М. Чаргінца і інш. Беларуская літаратурная казка, фэнтэзі і фантастыка, містыка, комікс, нон-фікшн, «зацемкі» і інш.

Тэма 2.4. Тэндэнцыі развіцця сучаснай беларускай драматургіі

2.4.1. Тэматычная разнастайнасць беларускай драматургіі

Агульныя тэндэнцыі развіцця нацыянальнай драматургіі: пашырэнне тэматыкі сучаснай драматургіі, пошук новых жанравых форм, мастацкіх сродкаў увасаблення рэчаіснасці. Узмацненне ўвагі да набыткаў сусветнага драматургічнага і тэатральнага мастацтва.

Традыцыі нацыянальнай і сусветнай драматургіі ў п'есах на гістарычную тэматыку. Інтэрпрэтацыя рэальных гістарычных падзей і асоб у драмах А. Дударова, А. Петрашкевіча, У. Бутрамеева і інш.

Надзённыя канфлікты жыцця, спецыфіка іх вырашэння ў творах М. Матукоўскага, Г. Марчука, А. Дударова, А. Паповай і інш.

2.4.2. Жанравае багацце сучаснай беларускай драматургіі

Новыя жанравыя формы ў сучаснай беларускай драматургіі (п'еса-прытча, п'еса-фантасмагорыя, п'еса-містыфікацыя, п'еса-казка для дарослых). Набыткі і страты драматургаў новай генерацыі: А. Ждана, М. Арахоўскага, А. Курэйчыка, С. Кавалёва, І. Сідарука, інш.

Трансфармацыя рэальнасці, спалучэнне несумяшчальнага, алагічных паводзіны герояў у п'есах М. Арахоўскага, І. Сідарука і інш. Тэндэнцыі засваення паэтыкі мадэрнісцкага і постмадэрнісцкага тэатра.

Перапрацоўка вядомых сюжэтаў, матываў, вобразаў у рымэйках С. Кавалёва, У. Бутрамеева і інш.

2.5. Сучасная рускамоўная літаратура Беларусі

Узровень даследавання рускамоўнай літаратуры Беларусі. Роля і месца яе ў літаратурным працэсе (проза А. Андрэева, Э. Скобелева, А. Паповай, М. Ляшук, Я. Таганова, М. Чаргінца і інш.).

Рускамоўная паэзія: жанрава-стылёвая разнастайнасць (В. Блажэнны, К. Міхеева, С. Бень, В. Паліканіна, А. Скарынкін, В. Бурлак і інш.).

Рускамоўная драматургія на мяжы ХХ – ХХІ стст. (А. Папова, А. Дзялендзік, К. Сцешык, П. Пражко і інш.).

**ВУЧЭБНА-МЕТАДЫЧНАЯ КАРТА ДЫСЦЫПЛІНЫ
«СУЧАСНЫ ЛІТАРАТУРНЫ ПРАЦЭС» (дзённая форма атрымання адукацыі)**

Нумар раздзела, тэмы	Назва раздзела, тэмы	Колькасць аўдыторных гадзін					Матэрыяльнае забеспячэнне заняткаў (наглядныя, метадычныя дапаможнікі і інш.)	Літаратура	Формы кантролю ведаў
		Лекцыі	Практычныя (семінарскія) заняткі	Кіруемая самастойная работа студэнта	Практыч. зан.	Самастойная работа студэнта			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	СУЧАСНЫ ЛІТАРАТУРНЫ ПРАЦЭС	50	42	4	4	98			
VII семестр									
1.	РАЗДЗЕЛ 1. СУЧАСНЫ СУСВЕТНЫ ЛІТАРАТУРНЫ ПРАЦЭС	14	12	2	2	28			
<i>1.1.</i>	<i>Сэнсавыя дамінанты сучаснай культуры і літаратуры. Постмадэрнізм</i> 1. «Цэнтр і перыферыя» ў культуры: маргінальнасць як фактар развіцця літаратуры. 2. Месца і роля мастацкай літаратуры ў сучасным свеце. 3. Сітуацыя «постмадэрну». Тэарэтычныя аспекты вывучэння сучаснай літаратуры (іронія, пародыя, самапародыя, «двайное кадзіраванне» тэксту, інтэртэкстуальнасць, «цытатнае мысленне»). 4. Умберта Эка «Імя ружы». 5. Паэтыка масавай літаратуры: арганізацыя сюжэта, тыпу героя. 6. Жанры масавай літаратуры. 7. Белетрыстыка.	2		2		2	Адамовіч, Г. Я. 3 крывіц сусветнай літаратуры. – Мінск, 1998.	Асн. [1] [4]	Падрыхтоўка рэфератаў
<i>1.2.</i>	<i>Сучасная літаратура еўрапейскіх краін</i> 1. Агульная характарыстыка развіцця літаратуры еўрапейскіх	4				8	Адамовіч, Г. Я. 3 крывіц сусветнай	Асн. [1]	

	<p>краін канца XX – пачатку XXI стагоддзяў.</p> <p>2. Асаблівасці сучаснай французскай літаратуры.</p> <p>3. Літаратура Вялікабрытаніі: асаблівасці развіцця на мяжы стагоддзяў.</p> <p>4. Літаратура сучаснай Германіі: постмадэрнісцкія стратэгіі тэксту.</p> <p>5. Сучасная літаратура Італіі, Іспаніі і Партугаліі: аднаўленне прынцыпаў пісьма, традыцыі ў псіхалагічнай прозе.</p> <p>6. Літаратура скандынаўскіх краін на сучасным этапе: асаблівасці творчага метаду пісьменнікаў XXI стагоддзя.</p>		1				літаратуры. – Мінск, 1998.	[4]	<p>Экспрэс-апытанне</p> <p>Напісанне водзваў рэцэнзій</p>
1.3.	<p>Літаратура славянскіх краін</p> <p>1. Росквіт рамана, размыканне яго жанравых межаў, змяненне апавядальных структур, пранікненне фальклорнай і міфалагічнай вобразнасці ў мастацкія творы.</p> <p>2. Масавая літаратура. Навуковая фантастыка і фэнтэзі.</p> <p>3. Літаратура на мяжы XX–XXI стагоддзяў.</p> <p>4. Творы Януша Вішнеўскага, Імрэ Кертэса, Віславы Шымборскай, Герты Мюлер і інш.</p>	2				4	Адамовіч, Г. Я. 3 крыніц сусветнай літаратуры. – Мінск, 1998.	Асн. [1] [4]	Калёквіум
1.4.	<p>Літаратура краін амерыканскага кантыненту</p> <p>1. Спалучэнне традыцый навуковай фантастыкі і выпрацоўка жанру рамана-антыўтопіі (Рэй Брэдберы, Курт Ванегут). Раманы-жахі С. Кінга.</p> <p>2. Амерыканская літаратура на мяжы XX–XXI стст. Творы Дэніэла Кіза, Чака Паланіка, Дэна Сіманса, Тоні Морысана, Джэрома Сэлінджэра, Харпер Лі, Джэка Керуака і інш.</p> <p>3. Жанр коміксу ў амерыканскай літаратуры.</p> <p>4. Спецыфіка лацінаамерыканскай прозы ў XXI стагоддзі.</p> <p>5. Проза Габрыэля Гарсія Маркеса, Жоржа Амаду, Хасэ Картасара, Хасэ Луіса Борхеса, Паула Каэлья, Лауры Эсківель і інш.</p>	4	2		2	10	Адамовіч, Г. Я. 3 крыніц сусветнай літаратуры. – Мінск, 1998.	Асн. [1] [4]	<p>Напісанне эсэ</p> <p>Падрыхтоўка прэзентацый</p>
1.5.	<p>Літаратура краін Усходу і Азіі</p> <p>1. Асаблівасці літаратуры Усходу і Азіі на сучасным этапе: тэматычная, жанравая і стыльвая разнастайнасць.</p> <p>2. Ясунары Кавабата, Коба Абэ, Кэндзабура Оэ, Харукі Муракамі, Мо Янь, Гаа Сінцзянь, Архан Памук, Дорыс Лесінг і</p>	2	2			4	Адамовіч, Г. Я. 3 крыніц сусветнай літаратуры. – Мінск, 1998.	Асн. [1] [4]	Рэйтынгавая кантрольная работа № 1

	інш.								
	Усяго ў VII семестры	14	12	2	2	28			Залік
2.	РАЗДЗЕЛ 2. СУЧАСНЫ ЛІТАРАТУРНЫ ПРАЦЭС НА БЕЛАРУСІ	36	30	2	2	70			
2.1.	Сацыякультурная сітуацыя 1990-х–2010-х гадоў 1. Выхад беларускай літаратуры за межы нацыянальнай традыцыі, падключэнне да эстэтычных сістэм еўрапейскага і сусветнага мастацтва. 2. Адначасовая праца ў літаратуры 1990-х – 2010-х гадоў прадстаўнікоў розных пакаленняў. 3. Адметнасць розных эстэтыка-выяўленчых кірункаў, плыняў, тэндэнцый у сучаснай літаратуры. 4. Сувязь сучаснага літаратурнага працэсу з філасофіяй экзістэнцыялізму, пазітывізму, постмадэрнізму і інш. 5. Літаратурныя суполкі. Роля Саюза пісьменнікаў Беларусі ў актывізацыі літаратурнага жыцця. Беларускі літаратурны перыядычны друк. 6. Сітуацыя полілінгвізму ў літаратуры Беларусі.	6			2	12	Выданні «Польмя», «Малодосць», «ЛіМ», «Культура», «Крыніца», «Звязда» і інш. Камп'ютарная прэзентацыя № 1.	Асн. [1] [2] [3] [4] Дад. [3] [4] [6]	Напісанне рэфератаў Экспрэс-апытанне
2.2.	Эстэтычна-стылёвыя кірункі і тэндэнцыі развіцця сучаснай беларускай паэзіі	8	6		2	14			
2.2.1.	Жанрава-тэматычная разнастайнасць беларускай паэзіі 1. Паварот да публіцыстычнай адкрытасці, прысутнасць адраджэнскай тэматыкі, зварот да постацей знакамітых продкаў. 2. Адлюстраванне трагедыяных перыпетый XX стагоддзя ў сучаснай паэзіі. 3. Пейзажная лірыка, вострае экалагічнае гучанне вершаў пра прыроду. 4. Лірыка кахання. 5. Інтэлектуальна-філасофская плынь у паэзіі. 6. Біблейска-філасофскія і экзістэнцыяльныя матывы ў сучаснай паэзіі. 7. Жанрава-стылёвыя пошукі ў сучаснай беларускай літаратуры: аўтарскія жанры і жанравыя формы.	4			2	8	Гісторыя беларускай літаратуры XX стагоддзя : у 4 т. Т. 4, кн. 1–3. – Мінск : Бел. навука, 2002–2015.	Асн. [1] [2] [3] [4] Дад. [2] [7] [8]	Аналіз твораў Работа ў падгрупах.
2.2.2.	Сучасны паэтычны эпас: дынаміка развіцця	4				6	Камп'ютарная	Асн.	

	<p>1. Беларуская паэма на сучасным этапе. Разнастайнасць мастацкіх форм, жанравыя кантамінацыі, праблемна-тэматычная сінтэзнасць.</p> <p>2. Чарнобыльская трагедыя і асэнсаванне драматычных перыпетый XX стагоддзя ў паэмах Я. Сіпакова, Р. Барадуліна, С. Законнікава, М. Башлакова.</p> <p>3. Драматызацыя паэмнага жанру: творы А. Лойкі, Р. Баравіковай, Л. Рублеўскай, У. Скарынкіна, інш.</p> <p>4. Сучасная інтэлектуальная паэма.</p>		2		2		прэзентацыя № 2.	[1] [2] [3] [4] Дад. [2] [7] [8]	Рэйтынгавая кантрольная работа № 2 Напісанне водгукаў
2.3.	<i>Сучасная беларуская проза: асноўныя тэндэнцыі і перспектывы яе развіцця</i>	8	8			16			
2.3.1.	<i>Тэматычнае багацце беларускай прозы</i> <p>1. Сучасная літаратура і інтэрнэт як новы спосаб літаратурнага мыслення і ўзаемаадносін з чытачом. Сецература, фанфікшн. Літаратурныя блогі ў інтэрнэце.</p> <p>2. Сучасныя літаратурныя прэміі.</p> <p>3. Тэма гістарычнага і ваеннага мінулага ў беларускай прозе. Жанравыя формы, стылёвая разнастайнасць, абыходжанне з гістарычнай фактурай.</p> <p>4. Карціны вясковага жыцця ў творах А. Федарэнкі, А. Казлова, А. Жука, В. Казько, У. Гніламёдава, Г. Марчука, Х. Лялько і інш.</p> <p>5. Экалагічная тэматыка. Чалавек і прырода, страчанае іх адзінства як асноўная праблема творчасці сучасных аўтараў.</p> <p>6. Адлюстраванне ўрбанізаванага жыцця і побыту ў празаічных творах.</p> <p>7. Сучасная «спавядальная» проза. Суб'ектывізацыя і лірызацыя аўтабіяграфічнай плыні.</p>	4				8	Камп'ютарная прэзентацыя № 3.	Асн. [1] [2] [3] [4] Дад. [1] [2] [8] [9]	Калёквіум Групавая работа
2.3.2.	<i>Беларуская проза XXI стагоддзя: жанрава-стылёвыя пошукі</i> <p>1. Новыя з'явы ў творчасці пісьменнікаў старэйшага пакалення (фантастыка, містыка, экзістэнцыяльныя матывы, фантазмагорыя, алюзіі, фрагментарнасць, інтэртэкстуальнасць).</p> <p>2. Авангардныя пошукі маладых празаікаў, постмадэрнісцкая паэтыка.</p> <p>3. Сучасная «жаночая» проза.</p>	4				8	Гісторыя беларускай літаратуры XX стагоддзя : у 4 т. Т. 4, кн. 1–3. – Мінск : Бел. навука, 2002–2015.	Асн. [1] [2] [3] [4] Дад. [1]	Экспрэс-апытанне

	4. Дэтэктыўны жанр у беларускай літаратуры. 5. Беларуская літаратурная казка, фэнтэзі і фантастыка, містыка, комікс, нон-фікшн, «зацемкі» і інш.		2					[2] [8] [9]	Рэйтынгавая кантрольная работа № 3
2.4.	<i>Тэндэнцыі развіцця сучаснай беларускай драматургіі</i>	8	8			16			
2.4.1.	<i>Тэматычная разнастайнасць беларускай драматургіі</i> 1. Агульныя тэндэнцыі развіцця нацыянальнай драматургіі. 2. Узмацненне ўвагі да набыткаў сусветнага драматургічнага і тэатральнага мастацтва. 3. Традыцыі нацыянальнай і сусветнай драматургіі ў п'есах з гістарычнай тэматыкай. 4. Інтэрпрэтацыя рэальных гістарычных падзей і асоб у драмах. 5. Надзённыя канфлікты жыцця, спецыфіка іх вырашэння ў творах сучасных драматургаў.	4				8	Камп'ютарная прэзентацыя № 4.	Асн. [1] [2] [3] [4] Дад. [4]	Калёквіум Напісанне рэцэнзій
2.4.2.	<i>Жанравае багацце сучаснай беларускай драматургіі</i> 1. Новыя жанравыя формы ў сучаснай беларускай драматургіі (п'еса-прытча, п'еса-фантазмагорыя, п'еса-містыфікацыя, п'еса-казка для дарослых і інш. 2. Тэатр абсурду: трансфармацыя рэальнасці, спалучэнне несумяшчальнага, алагічныя паводзіны герояў у п'есах. 3. Перапрацоўка вядомых сюжэтаў, матываў, вобразаў у рымэйках.	4				8	Гісторыя беларускай літаратуры XX стагоддзя : у 4 т. Т. 4, кн. 1–3.– Мінск : Бел. навука, 2002–2015.	Асн. [1] [2] [3] [4] Дад. [4]	Калёквіум Экспрэс-апытанне
2.5.	<i>Сучасная рускамоўная літаратура Беларусі</i> 1. Узровень даследавання рускамоўнай літаратуры Беларусі. Роля і месца яе ў літаратурным працэсе. 2. Проза А. Андрэева, Э. Скобелева, А. Паповай, М. Ляшук, Я. Таганавы, М. Чаргінца і інш. 3. Рускамоўная паэзія: жанрава-стыльвая разнастайнасць (В. Блажэнны, К. Міхеева, С. Бень, В. Паліканіна, А. Скарынкін, В. Бурлак і інш.). 4. Рускамоўная драматургія на мяжы XX–XXI стст. (А. Папова, А. Дзялендзік, А. Курэйчык, К. Сцешык, П. Пражко, М. Халезін і інш.).	6				12	Гісторыя беларускай літаратуры XX стагоддзя : у 4 т. Т. 4, кн. 1–3.– Мінск : Бел. навука, 2002–2015.	Асн. [1] [2] [4]	Напісанне водгукі Экспрэс-апытанне Рэйтынгавая кантрольная работа № 4
	Усяго ў VIII семестры	36	30	2	2	70			Экзамен
	Усяго гадзін	50	42	4	4	98			

**ВУЧЭБНА-МЕТАДЫЧНАЯ КАРТА ДЫСЦЫПЛІНЫ
«СУЧАСНЫ ЛІТАРАТУРНЫ ПРАЦЭС» (завочная форма атрымання адукацыі)**

Нумар раздзела, тэмы	Назва раздзела, тэмы	Колькасць аўдыторных гадзін				Матэрыяльнае забеспячэнне заняткаў (наглядныя, метадычныя дапаможнікі і інш.)	Літаратура	Формы кантролю ведаў
		Лекцыі	Практычныя (семінарскія) заняткі	Лабараторныя заняткі	Самастойная работа студэнта			
1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Сучасны літаратурны працэс	8	18					
1.	РАЗДЗЕЛ 1. СУЧАСНЫ ЛІТАРАТУРНЫ ПРАЦЭС НА БЕЛАРУСІ	8	8					
	ІХ семестр							
<i>1.1.</i>	<i>Сацыякультурная сітуацыя 1990-х –2010-х гадоў</i> 1. Выхад беларускай літаратуры за межы нацыянальнай традыцыі, падключэнне да эстэтычных сістэм еўрапейскага і сусветнага мастацтва. 2. Адначасовая праца ў літаратуры 1990-х – 2010-х гадоў прадстаўнікоў розных пакаленняў. 3. Адметнасць розных эстэтыка-выяўленчых кірункаў, плыняў, тэндэнцый у сучаснай літаратуры. 4. Літаратурныя суполкі. Роля Саюза пісьменнікаў Беларусі ў актывізацыі літаратурнага жыцця. Беларускі літаратурны перыядычны друк. 5. Сітуацыя полілінгвізму ў літаратуры Беларусі.	2				Выданні «Польмя», «Маладосць», «ЛіМ», «Культура», «Крыніца», «Звязда» і інш. Камп'ютарная прэзентацыя № 1.	Асн. [1] [2] [3] [4] Дад. [3] [4] [6]	
<i>1.2.</i>	<i>Эстэтычна-стылёвыя кірункі і тэндэнцыі развіцця сучаснай беларускай паэзіі</i>	2	4					
<i>1.2.1.</i>	<i>Жанрава-тэматычная разнастайнасць беларускай паэзіі</i> 1. Паварот да публіцыстычнай адкрытасці, прысутнасць адраджэнскай тэматыкі, зварот да постацей знакамітых	2				Гісторыя беларускай літаратуры XX	Асн. [1] [2]	

	<p>продкаў.</p> <p>2. Пейзажная лірыка, вострае экалагічнае гучанне вершаў пра прыроду.</p> <p>3. Лірыка кахання.</p> <p>4. Інтэлектуальна-філасофская плынь у паэзіі.</p> <p>5. Біблейска-філасофскія і экзістэнцыяльныя матывы ў сучаснай паэзіі.</p> <p>6. Жанрава-стылёвыя пошукі ў сучаснай беларускай літаратуры: аўтарскія жанры і жанравыя формы.</p>					стагоддзя : у 4 т. Т. 4, кн. 1–3. – Мінск : Бел. навука, 2002–2015.	[3] [4] Дад. [2] [7] [8]	
1.2.2.	<p><i>Беларуская паэзія на сучасным этапе</i></p> <p>1. Пейзажная лірыка.</p> <p>2. Лірыка кахання.</p> <p>3. Інтэлектуальна-філасофская плынь у паэзіі.</p> <p>4. Біблейска-філасофскія і экзістэнцыяльныя матывы ў сучаснай паэзіі.</p> <p>5. Аўтарскія жанры і жанравыя формы.</p>		2			Гісторыя беларускай літаратуры XX стагоддзя : у 4 т. Т. 4, кн. 1–3. – Мінск : Бел. навука, 2002–2015.	Асн. [1] [2] [3] [4] Дад. [2] [7] [8]	Аналіз твораў ў Работа ў падгрупах.
1.2.3.	<p><i>Сучасны паэтычны эпас: дынаміка развіцця.</i></p> <p>1. Беларуская паэма на сучасным этапе: жанрава-тэматычная разнастайнасць.</p> <p>2. Чарнобыльская трагедыя і асэнсаванне драматычных перыпетый XX стагоддзя ў паэмах Я. Сіпакова, Р. Барадуліна, С. Законнікава, М. Башлакова.</p> <p>3. Драматызаваныя паэмнага жанру: творы А. Лойкі, Р. Баравіковай, Л. Рублеўскай, У. Скарынкіна, інш.</p> <p>4. Сучасная інтэлектуальная паэма.</p>		2			Камп'ютарная прэзентацыя № 2.	Асн. [1] [2] [3] [4] Дад. [2] [7] [8]	Напісанне водгукі
1.3.	<p><i>Сучасная беларуская проза: асноўныя тэндэнцыі і перспектывы яе развіцця</i></p>		2					
1.3.1.	<p><i>Тэматычнае багацце беларускай прозы</i></p> <p>1. Сучасная літаратура і інтэрнет як новы спосаб літаратурнага мыслення і ўзаемаадносін з чытачом. Сеціратура, фанфікшн. Літаратурныя блогі ў інтэрнэце.</p> <p>2. Тэма гістарычнага і ваеннага мінулага ў беларускай прозе. Жанравыя формы, стылёвая разнастайнасць, абыходжанне з</p>		2			Камп'ютарная прэзентацыя № 3.	Асн. [1] [2] [3] [4] Дад.	

	гістарычнай фактурай. 3. Карціны вясковага жыцця ў творах А. Федарэнкі, А. Казлова, А. Жука, В. Казько, У. Гніламёдава, Г. Марчука, Х. Лялько і інш. 4. Экалагічная тэматыка. Чалавек і прырода, страчанае іх адзінства як асноўная праблема творчасці В. Казько, А. Жука, І. Пташнікава, І. Шамякіна, А. Федарэнкі і інш. 5. Адлюстраванне ўрбанізаванага жыцця і побыту ў праявічых творах.						[1] [2] [8] [9]	
	Усяго ў IX семестры	6	4					
	X семестр							
2.3.	<i>Сучасная беларуская проза: асноўныя тэндэнцыі і перспектывы яе развіцця</i>	2						
2.3.2.	<i>Беларуская проза XXI стагоддзя: жанрава-стыльовыя пошукі</i> 1. Новыя з'явы ў творчасці пісьменнікаў старэйшага пакалення (фантастыка, містыка, экзістэнцыяльныя матывы, фантазмагорыя, алюзіі, фрагментарнасць, інтэртэкстуальнасць). 2. Авангардныя пошукі маладых празаікаў, постмадэрнісцкая паэтыка. 3. Сучасная «жаночая» проза. 4. Дэтэктыўны жанр у беларускай літаратуры. 5. Беларуская літаратурная казка, фэнтэзі і фантастыка, містыка, комікс, нон-фікшн, «зацемкі» і інш.		2			Гісторыя беларускай літаратуры XX стагоддзя : у 4 т. Т. 4, кн. 1–3. – Мінск : Бел. навука, 2002–2015.	Асн. [1] [2] [3] [4] Дад. [1] [2] [8] [9]	Калёквіум
2.4.	<i>Тэндэнцыі развіцця сучаснай беларускай драматургіі</i>	2	2					
2.4.1.	<i>Тэматычная разнастайнасць беларускай драматургіі</i> 1. Агульныя тэндэнцыі развіцця нацыянальнай драматургіі. 2. Узмацненне ўвагі да набыткаў сусветнага драматургічнага і тэатральнага мастацтва. 3. Традыцыі нацыянальнай і сусветнай драматургіі ў п'есах з гістарычнай тэматыкай. 4. Інтэрпрэтацыя рэальных гістарычных падзей і асоб у драмах. 5. Надзённыя канфлікты жыцця, спецыфіка іх вырашэння ў творах сучасных драматургаў.	2				Камп'ютарная прэзентацыя № 4.	Асн. [1] [2] [3] [4] Дад. [4]	

2.4.2.	<p><i>Жанравае багацце сучаснай беларускай драматургіі</i></p> <p>1. Новыя жанравыя формы ў сучаснай беларускай драматургіі (п'еса-прытча, п'еса-фантазмагорыя, п'еса-містыфікацыя, п'еса-казка для дарослых і інш.</p> <p>2. Тэатр абсурду: трансфармацыя рэальнасці, спалучэнне несумяшчальнага, алагічных паводзіны герояў у п'есах.</p> <p>3. Перапрацоўка вядомых сюжэтаў, матываў, вобразаў у рымэйках.</p>		2			<p>Гісторыя беларускай літаратуры XX стагоддзя : у 4 т. Т. 4, кн. 1–3. – Мінск : Бел. навука, 2002–2015.</p>	<p>Асн. [1] [2] [3] [4] Дад. [4]</p>	Экспрэс-апытанне
	X семестр	2	4					Экзамен
	Усяго гадзін	14	12					

ІНФАРМАЦЫЙНА-МЕТАДЫЧНАЯ ЧАСТКА

ЛІТАРАТУРА

Асноўная літаратура

1. Гоўзіч, І. М. Сучасны літаратурны працэс : вучэб.-метадыч. комплекс для спецыяльнасці 1-02 03 01 «Беларуская мова і літаратура» / І. М. Гоўзіч // Рэпазіторый БДПУ. – Рэжым доступу: <http://elib.bspu.by/handle/doc/43702>. – Дата доступу: 05.06.2021.
2. Гісторыя беларускай літаратуры ХХ стагоддзя : у 4 т. / Нац. акад. навук Беларусі, Ін-т літаратуры ; рэдкал. : У. В. Гніламедаў [і інш.]. – 2-е выд., дапрац. – Мінск : Беларус. навука, 1999–2016.
3. Беларуская літаратура : энцыкл. для шк. і студ. : у 12 т. Т. 8 / рэдкал. : В. У. Ваніна (гл. рэд.) [і інш.]. – Мінск : Беларус. энцыкл., 2019. – 496 с.
4. Мішчанчук, І. М., Рак, М. С. Сучасны літаратурны працэс [Электронны рэсурс] : электронны вучэб.-метадыч. комплекс для спецыяльнасці 1-02 03 01 «Беларуская мова і літаратура» / І. М. Мішчанчук, М. С. Рак // БГПУ. – Рэжым доступу: <https://bspu.by/moodle/course/view.php?id=2857>. – Дата доступу: 05.05.2021.

Дадатковая літаратура

1. Алейнік, Л. В. Пясочны гадзіннік : літ.-крыт. арт., нарысы, рэцэнзіі, нататкі. – Мінск : ЛіМ, 2010. – 248 с.
2. Бельскі, А. І. Сучасная літаратура Беларусі : дапам. для настаўнікаў / А. І. Бельскі. – Мінск : Аверсэв, 2000. – 127 с.
3. Бязлепкіна, А. П. Разам і паасобку: таварыства «Тутэйшыя» : гісторыя, асобы, жанры / А. П. Бязлепкіна. – Мінск : Беларус. кнігазбор, 2003. – 162 с.
4. Васючэнка, П. Сучасная беларуская драматургія : дапам для настаўнікаў / П. Васючэнка. – Мінск : Маст. літ., 2000. – 158 с.
5. Кісліцына, Г. Новая літаратурная сітуацыя: змена культурнай парадыгмы / Г. Кісліцына. – Мінск : Логвінаў, 2006. – 206 с.
6. Кісліцына, Г. Культурны градыент: ідэі, маніфесты, кірункі беларускай літаратуры на мяжы ХХ–ХХІ стагоддзяў. – Мінск : Права і эканоміка, 2015. – 344 с.
7. Літаратура пераходнага перыяду: тэарэтычныя асновы гісторыка-літаратурнага працэсу. – Мінск : Беларус. навука, 2007. – 361 с.
8. Штэйнер, І. Ф. Сповідзь перад Богам і людзьмі: беларуская літаратура на стыку тысячагоддзяў / І. Ф. Штэйнер. – Гомель : Сож, 2007. – 174 с.
9. Шаўлякова, І. Рэстаўрацыя шчырасці : літ.-крыт. канструктар / І. Шаўлякова. – Мінск : Логвінаў, 2005. – 144 с.

МЕТАДЫЧНЫЯ РЭКАМЕНДАЦЫІ ПА АРГАНІЗАЦЫІ І ВЫКАНАННЮ САМАСТОЙНАЙ РАБОТЫ СТУДЭНТАЎ

Самастойная работа студэнтаў па вучэбнай дысцыпліне «Сучасны літаратурны працэс» арганізуецца дэканатамі, кафедрамі, выкладчыкамі ўстаноў вышэйшай адукацыі ў адпаведнасці з Палажэннем аб самастойнай рабоце студэнтаў.

Самастойная работа студэнтаў прадугледжвае выкананне кантрольных прац, падрыхтоўку прэзентацый, рэфератаў, дакладаў па вызначанай тэматыцы, канспектаванне і рэферыраванне навуковай літаратуры.

ПЕРАЛІК РЭКАМЕНДАВАНЫХ СРОДКАЎ ДЫЯГНОСТЫКІ КАМПЕТЭНЦЫЙ СТУДЭНТАЎ

У якасці сродкаў дыягностыкі выніковасці навучання па вучэбнай дысцыпліне «Сучасны літаратурны працэс» прапануюцца:

- пытанні, змест якіх актуалізуе назапашаны раней вопыт;
- пытанні, змест якіх дазваляе выявіць базавыя веды студэнтаў;
- пытанні, змест якіх дазваляе вызначыць ступень сфарміраванасці тэарэтычных і эмпірычных ведаў па вучэбнай дысцыпліне;
- практычныя заданні;
- тэставыя заданні, якія дазваляюць ажыццяўляць бягучы кантроль;
- рэфераты па асобных тэмах практычных заняткаў;
- тэмы для самастойнай работы студэнтаў;
- пытанні і заданні да заліку;
- пытанні і заданні да экзамену.

Рэкамендаваныя формы бягучага кантролю – залік і экзамен.

ПЕРАЛІК ЗАДАННЯЎ І КАНТРОЛЬНЫХ МЕРАПРЫЕМСТВАЎ КІРУЕМАЙ САМАСТОЙНАЙ РАБОТЫ СТУДЭНТАЎ

п/п	Назва тэмы	Колькасць гадзін на КРС		Заданні	Форма выканання
		лекц.	практ		
VII СЕМЕСТР					
1.	Сэнсавыя дамінанты сучаснай культуры і літаратуры. Постмадэрнізм.	2		<p>Заданні, якія фарміруюць дастатковыя веды па вывучанаму вучэбнаму матэрыялу на ўзроўні пазнавання:</p> <p>Падрыхтаваць рэферат па тэме «Месца і роля мастацкай літаратуры ў сучасным свеце».</p> <p>Заданні, якія фарміруюць кампетэнцыі на ўзроўні ўзнаўлення:</p> <p>Падрыхтаваць літаратуразнаўчы слоўнік па тэме «Жанры масавай літаратуры».</p> <p>Заданні, якія фарміруюць кампетэнцыі на ўзроўні прымянення атрыманых ведаў:</p> <p>Напісаць эсэ на тэму «Літаратура XXII стагоддзя: ці будзе яна?» або «10 прычын любіць і не любіць сучасную культуру».</p>	Рэферат, слоўнік, эсэ
2.	Літаратура краін амерыканскага кантыненту.		2	<p>Заданні, якія фарміруюць дастатковыя веды па вывучанаму вучэбнаму матэрыялу на ўзроўні пазнавання:</p> <p>Падрыхтаваць рэферат па тэме «Жанры фэнтэзі і антыўтопіі ў сучаснай амерыканскай літаратуры» або «Стывен Кінг – майстар трылера».</p> <p>Заданні, якія фарміруюць кампетэнцыі на ўзроўні ўзнаўлення:</p> <p>Падрыхтаваць мультымедычную прэзентацыю па тэме «Комікс у літаратуры ЗША» або «Сучасная</p>	Рэферат, прэзентацыя, даклад

				лацінаамерыканская літаратура». Заданні, якія фарміруюць кампетэнцыі на ўзроўні прымянення атрыманых ведаў: Напісаць даклад на тэму (на выбар студэнта): 1. «Творчы партрэт Дэніэла Кіза»; 2. «Творчы партрэт Чака Паланіка»; 3. «Творчы партрэт Джэрома Сэлінджэра»; 4. «Творчы партрэт Харпер Лі»; 5. «Творчы партрэт Габрыэля Гарсія Маркеса»; 6. «Творчы партрэт Хасэ Луіса Борхеса»; 7. «Творчы партрэт Паула Каэлья».	
	УСЯГО ЗА VII СЕМЕСТР	2	2		
VIII СЕМЕСТР					
1.	Сацыякультурная сітуацыя 1990-х–2010-х гадоў.	2		Заданні, якія фарміруюць дастатковыя веды па вывучанаму вучэбнаму матэрыялу на ўзроўні пазнавання: Падрыхтаваць рэферат па тэме «Асаблівасці сучаснага літаратурнага працэсу на Беларусі». Заданні, якія фарміруюць кампетэнцыі на ўзроўні ўзнаўлення: Падрыхтаваць мультымедычную прэзентацыю, прысвечаную жыццёваму і творчаму шляху любімага беларускага пісьменніка. Заданні, якія фарміруюць кампетэнцыі на ўзроўні прымянення атрыманых ведаў: Напісаць даклад на тэму (па варыянтах): 1. «Роля і месца пакалення Таварыства вольных літаратараў у гісторыі беларускай літаратуры»; 2. «Пакаленне Тутэйшыя ў гісторыі беларускай літаратуры: прадстаўнікі і творы»; 3. «Эксперымент і творчы пошук у сяброў Бум-Бам-Літа».	Рэферат, прэзентацыя, даклад

2.	Сучасны паэтычны эпас: дынаміка развіцця.		2	<p>Заданні, якія фарміруюць дастатковыя веды па вывучанаму вучэбнаму матэрыялу на ўзроўні пазнавання:</p> <p>Падрыхтаваць рэферат па тэме «Жанрава-тэматычная разнастайнасць беларускай сучаснай паэмы» або «Гістарычная тэма ў беларускіх паэмах».</p> <p>Заданні, якія фарміруюць кампетэнцыі на ўзроўні ўзнаўлення:</p> <p>Напісаць даклад на тэму (на выбар студэнта):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. «Драматычныя паэмы Раісы Баравіковай на сцэнах тэатраў»; 2. «Мастацка-вобразны свет паэм Янкі Сіпакова»; 3. «Рыгор Барадулін – майстар паэмнага жанру». <p>Заданні, якія фарміруюць кампетэнцыі на ўзроўні прымянення атрыманых ведаў:</p> <p>Падрыхтаваць анталогію «Беларуская паэма на сучасным этапе» (з урыўкаў твораў, ілюстрацыямі і анатацыямі да іх).</p>	Рэферат, даклад, анталогія
	УСЯГО ЗА VIII СЕМЕСТР	2	2		
	УСЯГО	4	4		

**ПЕРАЛІК ЗАДАНИЯЎ І КАНТРОЛЬНЫХ МЕРАПРЫЕМСТВАЎ САМАСТОЙНАЙ РАБОТЫ
СТУДЭНТАЎ**

п/п	Назва тэмы	Колькасць гадзін на СРС	Заданні	Форма выканання
VII семестр				
1.	Сэнсавыя дамінанты сучаснай культуры і літаратуры. Постмадэрнізм.	2	Вывучыць тэарэтычны матэрыял, прачытаць неабходныя літаратуразнаўчыя тэксты. Падрыхтаваць прэзентацыю «Постмадэрнізм у культуры».	Вусная праверка атрыманых ведаў, кантрольныя пытанні, тэсціраванне ў СДН MOODLE.
2.	Сучасная літаратура еўрапейскіх краін.	8	Вывучыць тэарэтычны матэрыял, прачытаць неабходныя літаратуразнаўчыя тэксты. Падрыхтаваць схему «Жанравая сістэма літаратуры Еўропы».	Вусная праверка атрыманых ведаў, кантрольныя пытанні, тэсціраванне ў СДН MOODLE.
3.	Літаратура славянскіх краін.	4	Вывучыць тэарэтычны матэрыял, прачытаць неабходныя літаратуразнаўчыя тэксты. Падрыхтаваць схему «Жанравая сістэма славянскай літаратуры».	Вусная праверка атрыманых ведаў, кантрольныя пытанні, тэсціраванне ў СДН MOODLE.
4.	Літаратура краін амерыканскага кантыненту.	10	Вывучыць тэарэтычны матэрыял. Падрыхтаваць рэферат (на выбар): 1. «Жанр графічнага рамана ў літаратуры»; 2. «Фэнтэзі і фантастыка ў літаратуры»; 3. «Дэтэктыў як жанр».	Вусная праверка атрыманых ведаў, праверка рэфератаў, тэсціраванне ў СДН MOODLE.
5.	Літаратура краін Усходу і Азіі.	4	Вывучыць тэарэтычны матэрыял. Напісаць анатацыю на любімы твор японскай літаратуры	Вусная праверка атрыманых ведаў, індывідуальная

				гутарка, праверка анатацый, тэсціраванне ў СДН MOODLE.
VIII семестр				
6.	Сацыякультурная сітуацыя 1990-х–2010-х гадоў.	12	Вывучыць адпаведны тэме матэрыял, прачытаць неабходныя літаратуразнаўчыя тэксты. Зрабіць параўнанне твораў прадстаўнікоў трох літаратурных аб'яднанняў.	Вусная праверка атрыманых ведаў, індывідуальная гутарка, тэсціраванне ў СДН MOODLE.
7.	Жанрава-тэматычная разнастайнасць беларускай паэзіі.	8	Вывучыць адпаведны тэме матэрыял, прачытаць неабходныя літаратуразнаўчыя тэксты. Напісаць анатацыю да паэтычнага зборніка (на выбар).	Вусная праверка атрыманых ведаў, індывідуальная гутарка, тэсціраванне ў СДН MOODLE.
8.	Сучасны паэтычны эпас: дынаміка развіцця.	6	Вывучыць адпаведны тэме матэрыял, прачытаць неабходныя літаратуразнаўчыя тэксты. Напісаць рэцэнзію на адну з сучасных паэм.	Вусная праверка атрыманых ведаў, індывідуальная гутарка, тэсціраванне ў СДН MOODLE.
9.	Тэматычнае багацце беларускай прозы.	8	Вывучыць адпаведны тэме матэрыял, прачытаць неабходныя тэксты. Выканаць аналіз прапанаваных твораў, кіруючыся метадычнымі парадамі.	Вусная праверка атрыманых ведаў, тэсціраванне ў СДН MOODLE.
10.	Беларуская проза XXI стагоддзя: жанрава-стылёвыя пошукі.	8	Вывучыць адпаведны тэме матэрыял, прачытаць неабходныя літаратуразнаўчыя тэксты. Падрыхтаваць рэцэнзію на прэзаічны твор (на выбар).	Вусная праверка атрыманых ведаў, тэсціраванне ў СДН MOODLE.
11.	Тэматычная разнастайнасць беларускай драматургіі.	8	Вывучыць адпаведны тэме матэрыял, прачытаць неабходныя літаратуразнаўчыя тэксты.	Вусная праверка атрыманых ведаў, праверка

			Падрыхтаваць прэзентацыю па тэме « <i>Тэматычная разнастайнасць беларускай драматургіі</i> ».	прэзентацый, тэсціраванне ў СДН MOODLE.
12.	Жанравае багацце сучаснай беларускай драматургіі.	8	Вывучыць адпаведны тэме матэрыял, прачытаць неабходныя тэксты. Падрыхтаваць вусныя выказванні па тэмах: 1. Сучасны беларускі тэатр. 2. Рымейк як жанр літаратуры.	Вусная праверка атрыманых ведаў, тэсціраванне ў СДН MOODLE.
13.	Сучасная рускамоўная літаратура Беларусі.	12	Вывучыць адпаведны тэме матэрыял, прачытаць неабходныя тэксты. Падрыхтаваць вусныя выказванні па тэмах: 1. Жанравыя пошукі рускамоўнай паэзіі. 2. Тэматычны дыяпазон рускамоўнай прозы.	Вусная праверка атрыманых ведаў, праверка чытацкіх дзённікаў, тэсціраванне ў СДН MOODLE.
	УСЯГО ПА ДЫСЦЫПЛІНЕ	98		

КРЫТЭРЫП АЦЭНКІ ВЫНІКАЎ ВУЧЭБНАЙ ДЗЕЙНАСЦІ

10 (дзесяць) балаў, залічана:

сістэматызаванья, глыбокія і поўныя веды па ўсіх раздзелах вучэбнай праграмы ўстанова вышэйшай адукацыі па вучэбнай дысцыпліне, а таксама па асноўных пытаннях, якія выходзяць за яе межы;

дакладнае выкарыстанне навуковай тэрміналогіі (у тым ліку на замежнай мове), пісьменны, лагічна правільны выклад адказу на пытанні;

бездакорнае валоданне інструментарыем вучэбнай дысцыпліны, уменне яго эфектыўна выкарыстоўваць пры пастаноўцы і вырашэнні навуковых і прафесійных задач;

выяўленая здольнасць самастойна і творча вырашаць складаныя праблемы ў нестандартнай сітуацыі;

поўнае і глыбокае засваенне асноўнай і дадатковай літаратуры па вывучаемай вучэбнай дысцыпліне;

уменне вольна арыентавацца ў тэорыях, канцэпцыях і кірунках па вывучаемай вучэбнай дысцыпліне і даваць ім аналітычную ацэнку, выкарыстоўваць навуковыя дасягненні іншых дысцыплін;

творчая самастойная праца на практычных, лабараторных занятках, актыўны творчы ўдзел у групавых абмеркаваннях, высокі ўзровень культуры выканання заданняў.

9 (дзесяць) балаў, залічана:

сістэматызаванья, глыбокія і поўныя веды па ўсіх раздзелах вучэбнай праграмы ўстанова вышэйшай адукацыі па вучэбнай дысцыпліне;

дакладнае выкарыстанне навуковай тэрміналогіі (у тым ліку на замежнай мове), пісьменны, лагічна правільны выклад адказу на пытанні;

валоданне інструментарыем вучэбнай дысцыпліны, уменне яго эфектыўна выкарыстоўваць пры пастаноўцы і вырашэнні навуковых і прафесійных задач;

здольнасць самастойна і творча вырашаць складаныя праблемы ў нестандартнай сітуацыі ў межах вучэбнай праграмы ўстанова вышэйшай адукацыі па вучэбнай дысцыпліне;

поўнае засваенне асноўнай і дадатковай літаратуры, рэкамендаванай вучэбнай праграмай ўстанова вышэйшай адукацыі па вывучаемай вучэбнай дысцыпліне;

уменне арыентавацца ў тэорыях, канцэпцыях і кірунках па вывучаемай вучэбнай дысцыпліне і даваць ім аналітычную ацэнку;

сістэматычная, актыўная самастойная праца на практычных, лабараторных занятках, творчы ўдзел у групавых абмеркаваннях, высокі ўзровень культуры выканання заданняў.

8 (восем) балаў, залічана:

сістэматызаванья, глыбокія і поўныя веды па ўсіх раздзелах вучэбнай праграмы ўстанова вышэйшай адукацыі па вучэбнай дысцыпліне ў аб'ёме вучэбнай праграмы ўстанова вышэйшай адукацыі па вучэбнай дысцыпліне;

выкарыстанне навуковай тэрміналогіі (у тым ліку на замежнай мове), пісьменны, лагічна правільны выклад адказу на пытанні, уменне рабіць абгрунтаваныя высновы і абагульненні;

валоданне інструментарыем вучэбнай дысцыпліны (метадамі комплекснага аналізу, тэхнікай інфармацыйных тэхналогій), уменне яго выкарыстоўваць пры пастаноўцы і вырашэнні навуковых і прафесійных задач;

здольнасць самастойна вырашаць складаныя праблемы ў межах вучэбнай праграмы ўстанова вышэйшай адукацыі па вучэбнай дысцыпліне;

засваенне асноўнай і дадатковай літаратуры, рэкамендаванай вучэбнай праграмай ўстанова вышэйшай адукацыі па вучэбнай дысцыпліне;

уменне арыентавацца ў тэорыях, канцэпцыях і кірунках па вивучаемай вучэбнай дысцыпліне і даваць ім аналітычную ацэнку;

актыўная самастойная праца на практычных, лабараторных занятках, сістэматычны ўдзел у групавых абмеркаваннях, высокі ўзровень культуры выканання заданняў.

7 (сем) балаў, залічана:

сістэматызаваныя, глыбокія і поўныя веды па ўсіх раздзелах вучэбнай праграмы ўстанова вышэйшай адукацыі па вучэбнай дысцыпліне;

выкарыстанне навуковай тэрміналогіі (у тым ліку на замежнай мове), пісьменны, лагічна правільны выклад адказу на пытанні, уменне рабіць абгрунтаваныя высновы і абагульненні;

валоданне інструментарыем вучэбнай дысцыпліны, уменне яго выкарыстоўваць пры пастаноўцы і вырашэнні навуковых і прафесійных задач;

вольнае валоданне тыпавымі рашэннямі ў рамках вучэбнай праграмы ўстанова вышэйшай адукацыі па вучэбнай дысцыпліне, засваенне асноўнай і дадатковай літаратуры, рэкамендаванай вучэбнай праграмай ўстанова вышэйшай адукацыі па вучэбнай дысцыпліне;

уменне арыентавацца ў асноўных тэорыях, канцэпцыях і кірунках па вивучаемай вучэбнай дысцыпліне і даваць ім аналітычную ацэнку;

самастойная праца на практычных, лабараторных занятках, удзел у групавых абмеркаваннях, высокі ўзровень культуры выканання заданняў.

6 (шэсць) балаў, залічана:

дастаткова поўныя і сістэматызаваныя веды ў аб'ёме вучэбнай праграмы ўстанова вышэйшай адукацыі па вучэбнай дысцыпліне;

выкарыстанне неабходнай навуковай тэрміналогіі, пісьменны, лагічна правільны выклад адказу на пытанні, уменне рабіць абагульненні і абгрунтаваныя высновы;

валоданне інструментарыем вучэбнай дысцыпліны, уменне яго выкарыстоўваць пры вырашэнні вучэбных і прафесійных задач;

здольнасць самастойна выкарыстоўваць тыпавыя рашэнні ў межах вучэбнай праграмы ўстанова вышэйшай адукацыі па вучэбнай дысцыпліне;

засваенне асноўнай літаратуры, рэкамендаванай вучэбнай праграмай ўстанова вышэйшай адукацыі па вучэбнай дысцыпліне;

уменне арыентавацца ў базавых тэорыях, канцэпцыях і кірунках па вывучаемай дысцыпліне і даваць ім параўнальную ацэнку;

актыўная самастойная праца на практычных, лабараторных занятках, перыядычны ўдзел у групавых абмеркаваннях, высокі ўзровень культуры выканання заданняў.

5 (пяць) балаў, залічана:

дастатковыя веды ў аб'ёме вучэбнай праграмы ўстанова вышэйшай адукацыі па вучэбнай дысцыпліне;

выкарыстанне навуковай тэрміналогіі, пісьменны, лагічна правільны выклад адказу на пытанні, уменне рабіць высновы;

валоданне інструментарыем вучэбнай дысцыпліны, уменне яго выкарыстоўваць пры вырашэнні вучэбных і прафесійных задач;

здольнасць самастойна выкарыстоўваць тыпавыя рашэнні ў межах вучэбнай праграмы ўстанова вышэйшай адукацыі па вучэбнай дысцыпліне;

засваенне асноўнай літаратуры, рэкамендаванай вучэбнай праграмай установа вышэйшай адукацыі па вучэбнай дысцыпліне;

уменне арыентавацца ў базавых тэорыях, канцэпцыях і кірунках па вывучаемай вучэбнай дысцыпліне і даваць ім параўнальную ацэнку;

самастойная праца на практычных, лабараторных занятках, фрагментарны ўдзел у групавых абмеркаваннях, дастатковы ўзровень культуры выканання заданняў.

4 (чатыры) балы, залічана:

дастатковы аб'ём ведаў у межах адукацыйнага стандарту вышэйшай адукацыі;

засваенне асноўнай літаратуры, рэкамендаванай вучэбнай праграмай установа вышэйшай адукацыі па вучэбнай дысцыпліне;

выкарыстанне навуковай тэрміналогіі, лагічны выклад адказу на пытанні, уменне рабіць высновы без істотных памылак;

валоданне інструментарыем вучэбнай дысцыпліны, уменне яго выкарыстоўваць пры вырашэнні стандартных (тыпавых) задач;

уменне пад кіраўніцтвам выкладчыка вырашаць стандартныя (тыпавыя) задачы;

уменне арыентавацца ў асноўных тэорыях, канцэпцыях і кірунках па вывучаемай вучэбнай дысцыпліне і даваць ім ацэнку;

праца пад кіраўніцтвам выкладчыка на практычных, лабараторных занятках, дапушчальны ўзровень культуры выканання заданняў.

3 (тры) балы, незалічана:

недастаткова поўны аб'ём ведаў у рамках адукацыйнага стандарту вышэйшай адукацыі;

веданне часткі асноўнай літаратуры, рэкамендаванай вучэбнай праграмай установа вышэйшай адукацыі па вучэбнай дысцыпліне;

выкарыстанне навуковай тэрміналогіі, выклад адказу на пытанні з істотнымі, лагічнымі памылкамі;

слабое валоданне інструментарыем вучэбнай дысцыпліны, некампетэнтнасць пры вырашэнні стандартных (тыпавых) задач;

няўменне арыентавацца ў асноўных тэорыях, канцэпцыях і кірунках па вывучаемай вучэбнай дысцыпліне;

пасіўнасць на практычных і лабараторных занятках, нізкі ўзровень культуры выканання заданняў.

2 (два) балы, незалічана:

фрагментарныя веды ў рамках адукацыйнага стандарту вышэйшай адукацыі;

веды асобных літаратурных крыніц, рэкамендаваных вучэбнай праграмай установы вышэйшай адукацыі па вучэбнай дысцыпліне;

няўменне выкарыстоўваць навуковую тэрміналогію вучэбнай дысцыпліны, наяўнасць у адказе грубых, лагічных памылак;

пасіўнасць на практычных і лабараторных занятках, нізкі ўзровень культуры выканання заданняў.

1 (адзін) бал, незалічана:

адсутнасць ведаў (і кампетэнцый) у рамках адукацыйнага стандарту вышэйшай адукацыі, адмова ад адказу, адсутнасць на атэстацыі без уважлівай прычыны.

ПРАТАКОЛ УЗГАДНЕННЯ ВУЧЭБНАЙ ПРАГРАМЫ

па вивучаемай дысцыпліне
з іншымі дысцыплінамі спецыяльнасці

Назва вучэбнай дысцыпліны, вивучэнне якой звязана з дысцыплінай рабочай праграмы	Кафедра, якая забяспечвае вивучэнне гэтай дысцыпліны	Прапановы кафедры аб зменах у змесце рабочай праграмы	Рашэнне, прынятае кафедрай, якая распрацавала вучэбную праграму (з указаннем даты і нумара пратакола)
«Сусветны літаратурны працэс»	кафедра беларускай і замежнай літаратуры	Пры вивучэнні раздзела 1 «Сучасны сусветны літаратурны працэс» абапірацца на паняцці, атрыманыя на занятках па «Сусветным літаратурным працэсе»	20.05.2021 Пратакол № 10
«Тэорыя літаратуры»	кафедра беларускай і замежнай літаратуры	Пры вивучэнні тэм 2.2.1 «Жанрава-тэматычная разнастайнасць беларускай паэзіі», 2.3.2 «Беларуская проза XXI стагоддзя: жанрава-стылёвыя пошукі», 2.4.2 «Жанравае багацце сучаснай беларускай драматургіі» абапірацца на паняцці, атрыманыя на занятках па «Тэорыі літаратуры»	20.05.2021 Пратакол № 10
«Гісторыя беларускай літаратуры»	кафедра беларускай і замежнай літаратуры	Пры вивучэнні тэмы 2.1 «Сацыякультурная сітуацыя 1990-х – 2010-х гадоў» абапірацца на паняцці, атрыманыя на занятках па «Гісторыі	20.05.2021 Пратакол № 10

		беларускай літаратуры»	
«Літаратурная крытыка»	кафедра беларускай і замежнай літаратуры	Пры напісанні рэзэнзій абапірацца на ўменні, атрыманыя на занятках па «Літаратурнай крытыцы»	20.05.2021 Пратакол № 10